

Укладач: Ночовна Ю.О., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, к.е.н.,
доцент

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» схвалена та
рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Облік і аудит» спеціальності 071 «Облік і
оподаткування» ступеня магістра

_____ О.В. Карпенко
підпис ініціали, прізвище

«27» серпня 2020 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни.....	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни.....	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів.....	16
Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	19
Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації.....	19

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

1. Місце в структурно-логічній схемі підготовки – базовими для вивчення навчальної дисципліни є навчальні дисципліни: Фінансовий облік (базовий рівень), Фінансовий облік (поглиблений рівень), Звітність підприємств, Аналіз господарської діяльності.
2. Кількість кредитів за ЄКТС: 5
3. Кількість модулів: 2
4. Обовязкова у відповідності до навчального плану
5. Курс: 1
6. Семестр: 1
7. Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 150 год.
- лекції: 1 семестр – 20 год.
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 1 семестр – 40 год.
- самостійна робота: 1 семестр – 90 год.
- вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань, вмінь та навичок проводити фінансовий аналіз підприємства, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення фінансового стану та підвищення ділової активності.

Завдання навчальної дисципліни: знати суть і місце фінансового аналізу в системі управління підприємством та основи його організації; розуміти значення основних аналітичних категорій і понять, які характеризують проблему, що досліджується; знати методiku проведення фінансового аналізу підприємства; уміти збирати, обробляти, використовувати дані обліку, звітності, інших джерел інформації для проведення аналітичних досліджень, оцінки виконання бізнес-планів; вибирати найбільш ефективні методи дослідження факторного зв'язку та здійснювати за ними розрахунки; виявляти динаміку основних показників оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання, з'ясувати закономірності, причини та фактори, що спричинили вплив на їх розмір, зміну; робити економічно грамотні аналітичні висновки та вносити пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності господарювання; прогнозувати і керувати станом фінансових ресурсів підприємства; обирати оптимальні рішення щодо управління фінансовими ресурсами.

Таблиця 2. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач та програмні результати

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, використовуючи сучасні методики аналізу
ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	
ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті ()	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу	ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу ПР20. Ідентифікувати та аналізувати чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на реалізацію стратегії суб'єктів господарювання в Україні на світі. Створювати аналітичне підґрунтя для визначення економічної поведінки та оцінки рівня досягнення стратегічних цілей підприємства (в тому числі міжнародних корпорацій)
СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень	
СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації	
СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства	
СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу.

Сутність і значення фінансового аналізу. Завдання та напрями фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Методи та прийоми фінансового аналізу. Характеристика типів моделей, які використовуються у фінансовому аналізі. Система показників фінансового аналізу. Етапи проведення фінансового аналізу. Приведення вихідних даних до порівняльного вигляду. Фінансова звітність як інформаційна база фінансового аналізу. Зміст, структура, призначення основних форм фінансової звітності. Значення балансу для фінансового аналізу підприємства, порядок його перетворення в аналітичний баланс. Аналіз валюти балансу. Горизонтальний та вертикальний аналіз балансу. Порівняльний аналітичний баланс. Специфіка інформаційного забезпечення фінансового аналізу в окремих галузях, сферах діяльності та на підприємствах різних форм власності. Показники статистичної

звітності та управлінського обліку, які використовуються у фінансовому аналізі. Організація фінансового аналізу, його інформаційне та методичне забезпечення на підприємстві. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства. Комплексний аналіз фінансового стану підприємства.

Тема 2. Аналіз майнового стану підприємства.

Суть і значення аналізу майнового стану підприємства. Аналіз динаміки, складу і структури активів підприємства. Завдання, основні напрямки та інформаційне забезпечення аналізу необоротних та оборотних активів. Аналіз наявності, стану та ефективності використання необоротних активів. Аналіз складу, структури та розміщення оборотних активів. Аналіз ефективності використання оборотних активів. Аналіз запасів підприємства. Аналіз дебіторської заборгованості. Оцінка впливу ефективності використання активів на фінансові результати підприємства. Виявлення резервів зростання ефективності використання активів. Завдання та методика аналізу джерел фінансування активів. Аналіз динаміки, складу і структури джерел фінансування активів. Фактори, що впливають на співвідношення власних і залучених коштів. Оцінка структури капіталу. Аналіз складу, структури та оборотності кредиторської заборгованості. Аналіз власного оборотного та чистого оборотного капіталів.

Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства.

Сутність та значення фінансової стійкості підприємства. Фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Завдання та напрями аналізу фінансової стійкості підприємства. Типи фінансової стійкості. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Аналіз відносних показників фінансової стійкості. Оцінка запасу фінансової стійкості підприємства. Напрями зміцнення фінансової стійкості підприємства.

Тема 4. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства.

Сутність ліквідності і платоспроможності та їх значення в оцінці фінансового стану підприємства. Напрями та послідовність аналізу ліквідності підприємства. Класифікація активів за ознакою ліквідності і пасивів за ознакою терміновості погашення. Аналіз показників ліквідності балансу. Аналіз узагальнюючого показника ліквідності балансу. Фактори підвищення ліквідності. Завдання та основні напрямки аналізу платоспроможності підприємства. Види платоспроможності. Аналіз показників платоспроможності, можливості її відновлення (втрати). Умови визнання підприємства неплатоспроможним. Порядок складання балансу платоспроможності. Прогнозування показників платоспроможності підприємства на короткострокову та довгострокову перспективу.

Тема 5. Аналіз грошових потоків.

Суть грошового потоку та завдання його аналізу. Порядок формування та види грошових потоків. Класифікація вхідних та вихідних грошових потоків у діяльності

підприємства. Аналіз руху грошових потоків за прямим методом. Аналіз руху грошових потоків за непрямим методом. Основні причини невідповідності величин грошових потоків сумі отриманого прибутку. Аналіз вхідних грошових потоків підприємства. Аналіз вихідних грошових потоків підприємства. Аналіз якості грошового потоку. Аналіз ліквідності та ефективності грошового потоку. Оцінка ефективності використання грошових коштів. Методика розрахунку фінансової потреби підприємства. Залежність якості управління підприємством від структури грошових коштів.

Тема 6. Аналіз ефективності використання капіталу.

Економічний зміст поняття капіталу підприємства та завдання його аналізу. Аналіз динаміки та структури капіталу. Аналіз рентабельності капіталу. Аналіз оборотності капіталу. Аналіз динаміки, складу та структури власного капіталу. Аналіз динаміки, складу та структури позикового капіталу. Система показників ефективності використання власного та позикового капіталу. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу. Аналіз власного оборотного та чистого оборотного капіталу. Оцінка вартості капіталу. Середньозважена вартість капіталу.

Тема 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

Суть кредитоспроможності та завдання її аналізу. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Методичні підходи, щодо оцінки кредитоспроможності позичальника. Система показників, які характеризують фінансовий стан позичальника та методика їх визначення. Оцінка ефективності використання залучених фінансових ресурсів в процесі кредитних операцій.

Тема 8. Оцінювання виробничо-фінансового левериджу.

Сутність, поняття та види левериджу. Значення, мета та завдання аналізу виробничо-фінансового левериджу. Аналіз виробничого левериджу. Аналіз фінансового левериджу. Оцінка виробничо-фінансового левериджу.

Тема 9. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства.

Суть, значення та інформаційне забезпечення аналізу ділової активності підприємства. Етапи аналізу та система показників ділової активності підприємства. "Золоте правило розвитку підприємства" – його сутність, економічний зміст. Аналіз виробництва і реалізації продукції. Аналіз можливостей використання резервів зростання обсягів виробництва продукції. Аналіз собівартості продукції. Аналіз факторів зміни собівартості за статтями. Аналіз собівартості одиниці продукції. Оцінка резервів зниження собівартості. Операційний, фінансовий та виробничий цикли. Коефіцієнт стійкості економічного зростання підприємства, особливості його застосування. Аналіз рівня, динаміки та структури фінансових результатів підприємства. Аналіз формування чистого прибутку підприємства. Факторний аналіз чистого прибутку підприємства. Аналіз розподілу та використання прибутку. Аналіз умов беззбитковості підприємства. Показники рентабельності та їх аналіз. Факторний аналіз показників рентабельності. Інвестиційна діяльність підприємства

як складова фінансового аналізу. Факторний аналіз структури довгострокових інвестицій та джерел їх фінансування. Аналіз факторів, які впливають на формування потреби в додаткових інвестиціях. Оцінка показників: відносної забезпеченості підприємства основними засобами, інвестиційної активності, інноваційної відповідності. Методичні підходи до аналізу ефективності інвестиційної діяльності, особливості їх застосування. Фактори, що впливають на ефективність інвестиційної діяльності підприємства. Методика оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Аналіз фінансових інвестицій. Аналіз реальних інвестицій.

Тема 10. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства.

Сутність і значення прогнозування в фінансовому аналізі. Методи короткострокового та довгострокового прогнозування фінансового стану підприємства. Основні етапи прогнозування фінансового стану підприємства. Прогнозування показників фінансової звітності підприємства. Прогнозування статей звіту про фінансові результати. Прогнозування статей балансу. Прогнозування оптимальної структури капіталу підприємства. Оптимізація структури капіталу шляхом управління величиною ефекту фінансового левериджу. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімальної його вартості. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівню фінансового ризику та термінів залучення капіталу.

Тема 11. Аналіз банкрутства підприємства.

Суть неплатоспроможності та її види. Завдання, основні етапи та інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану неплатоспроможних підприємств. Характеристика показників неплатоспроможності підприємства. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств. Виявлення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства. Аналіз та оцінка можливостей відновлення платоспроможності. Сутність банкрутства, його причини та стадії. Система показників оцінки ймовірності банкрутства. Багатофакторні моделі діагностики банкрутства підприємства.

Тема 12. Стратегічний аналіз підприємства.

Сутність поняття фінансових ризиків та необхідність їх аналізу. Основні види фінансових ризиків, їх характеристика та класифікація. Мета та завдання аналізу фінансових ризиків. Методи оцінки фінансових ризиків. Поточний аналіз фінансових ризиків. Стратегічний аналіз фінансових ризиків. Напрями зниження та шляхи нейтралізації фінансових ризиків. Оцінка ринкової позиції підприємства: аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища. Методи рейтингової оцінки підприємства.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
Модуль 1. Основи фінансового аналізу та оцінки фінансового стану підприємства				
Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу				
Лекція 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	2	Практичне заняття 1. Теоретичні основи фінансового аналізу	2	9,10,11,12,13,14, 17,16,26,34, 37
1. Сутність та значення фінансового аналізу, його роль у сучасних умовах господарювання		1. Сутність та значення фінансового аналізу, його роль у сучасних умовах господарювання		
2. Завдання та напрями фінансового аналізу		2. Завдання та напрями фінансового аналізу		
3. Класифікація методів фінансового аналізу		3. Класифікація методів фінансового аналізу		
4. Інформаційна база фінансового аналізу		4. Інформаційна база фінансового аналізу		
Тема 2. Аналіз майнового стану підприємства				
Лекція 2. Аналіз майнового стану підприємства	2	Практичне заняття 2. Аналіз активів підприємства	2	1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17, 16, 26, 34, 37
1. Значення бухгалтерського балансу для аналізу майнового стану підприємства, порядок його перетворення в аналітичний баланс		1. Загальна характеристика активів підприємства, їх складу, розміщення та структури		
2. Комплекс і класифікація показників оцінки майнового стану підприємства.		2. Аналіз наявності, стану та ефективності використання необоротних активів		
3. Етапи проведення аналізу майнового стану підприємства		3. Аналіз складу, структури та оборотності оборотних активів.		
	2	Практичне заняття 3. Аналіз джерел фінансування активів підприємства	2	1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17, 16, 26, 34, 37
		1. Аналіз динаміки, складу і структури джерел фінансування активів		
		2. Аналіз співвідношення власних і залучених коштів		
		3. Аналіз складу, структури та ефективності використання власного капіталу		
		4. Аналіз складу, структури та оборотності кредиторської заборгованості		

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
Тема 3. Аналіз фінансової стійкості підприємства				
Лекція 3. Аналіз і оцінка фінансової стійкості підприємства	2	Практичне заняття 4. Аналіз і оцінка фінансової стійкості підприємства за системою абсолютних показників	2	1,4,5,9,10,11,12,13,14,17,16,26,28,34,37,45
1. Сутність і значення фінансової стійкості		1. Завдання та джерела аналізу фінансової стійкості		
2. Завдання та джерела аналізу показників фінансової стійкості підприємства		2. Оцінка фінансової стійкості з використанням абсолютних показників		
3. Оцінка фінансової стійкості підприємства за системою абсолютних показників		3. Типи фінансової стійкості		
4. Економічний зміст і класифікація коефіцієнтів фінансової стійкості		Практичне заняття 5. Аналіз і оцінка фінансової стійкості підприємства на основі розрахунку фінансових коефіцієнтів	2	1,4,5,9,10,11,12,13,14,17,16,26,28,34,37,45
5. Порядок розрахунку, методика аналізу коефіцієнтів фінансової стійкості		1. Економічний зміст і класифікація коефіцієнтів фінансової стійкості		
		2. Порядок розрахунку коефіцієнтів фінансової стійкості		
		3. Методика аналізу часткових показників фінансової стійкості підприємства		
Тема 4. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства				
Лекція 4. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	2	Практичне заняття 6. Аналіз і оцінка ліквідності підприємства	2	1,4,5,9,10,11,12,13,14,17,16,26,28,34,37,45
1. Сутність ліквідності та платоспроможності підприємства та її значення для оцінки фінансового стану підприємства		1. Сутність і значення ліквідності для оцінки фінансового стану підприємства		
2. Основні показники ліквідності підприємства		2. Основні показники ліквідності підприємства		
3. Ліквідність балансу, методи оцінки і розрахунків		3. Порядок розрахунку та аналіз показників ліквідності підприємства		
4. Порядок розрахунку та аналіз показників платоспроможності підприємства		Практичне заняття 7. Аналіз і оцінка платоспроможності підприємства		
5. Прогнозування показників платоспроможності підприємства на короткострокову та довгострокову перспективу		1. Суть і значення платоспроможності для оцінки фінансового стану підприємства	2	
		2. Порядок розрахунку та аналіз показників		

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
		платоспроможності підприємства		
		3. Прогнозування показників платоспроможності підприємства на короткострокову та довгострокову перспективу		
Тема 5. Аналіз грошових потоків				
Лекція 5. Аналіз вхідних і вихідних грошових потоків	1	Практичне заняття 8. Аналіз вхідних і вихідних грошових потоків	2	
1. Необхідність, мета та завдання аналізу грошових потоків на підприємстві		1. Аналіз вхідних грошових потоків підприємства		1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,26,28, 34,37,45
2. Класифікація грошових потоків підприємства та їх характеристика		2. Аналіз вихідних грошових потоків підприємства		
3. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів		3. Аналіз грошових потоків із застосуванням системи коефіцієнтів		
4. Аналіз ефективності використання грошових коштів		4. Аналіз ефективності використання грошових коштів		
Тема 6. Аналіз ефективності використання капіталу				
Лекція 6. Аналіз динаміки та структури капіталу підприємства	1	Практичне заняття 9. Аналіз динаміки та структури капіталу підприємства	2	
1. Завдання та джерела інформації аналізу капіталу підприємства		1. Аналіз загальної суми та структури капіталу підприємства		1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,21,22, 23,25,26,28,34,37
2. Аналіз загальної суми та структури власного капіталу підприємства		2. Аналіз власного капіталу підприємства		
3. Аналіз загальної суми та структури позикового капіталу підприємства		3. Аналіз власного оборотного капіталу підприємства		
		4. Аналіз загальної суми та структури позикового капіталу підприємства		
4. Аналіз оборотності капіталу підприємства		5. Методика розрахунку ефекту фінансового важеля		
Модуль 2. Аналіз ділової активності та фінансових ризиків підприємства				
Тема 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства				
Лекція 7. Аналіз кредитоспроможності підприємства	1	Практичне заняття 10. Аналіз кредитоспроможності підприємства	2	
1. Сутність кредитоспроможності та необхідність її аналізу.		1. Сутність кредитоспроможності та необхідність її аналізу.		1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,26,28, 34,37,45

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
2. Методологічні підходи до оцінки кредитоспроможності позичальника		2. Оцінка кредитоспроможності юридичної особи.		
3. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі фінансових коефіцієнтів		3. Оцінка кредитоспроможності позичальника на основі фінансових коефіцієнтів		
Тема 8. Оцінка виробничо-фінансового левериджу				
Лекція 8. Оцінка виробничо-фінансового левериджу у фінансовому аналізі	1	Практичне заняття 11. Оцінка виробничо – фінансового левериджу у фінансовому аналізі	2	9,12,34
1. Сутність, значення та види левериджу		1. Леверидж у фінансовому аналізі як процес оптимізації структури активів і пасивів підприємства з метою збільшення прибутку		
2. Аналіз виробничого левериджу		2. Аналіз рівнів виробничого, фінансового та виробничо-фінансового левериджу.		
3. Аналіз фінансового левериджу		3. Зарубіжні методики оцінки кредитоспроможності підприємства: CAMEL; CAMPARI; PARTS; PARSER та інші.		
4. Оцінка виробничо-фінансового левериджу				
Тема 9. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства				
Лекція 9. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	2	Практичне заняття 12. Аналіз показників ділової активності підприємства	2	1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,19,26 ,28,33,34,35,37,41
1. Сутність і значення ділової активності		1. Значення, завдання і джерела інформації для аналізу ділової активності підприємства		
2. Методика розрахунку показників ділової активності підприємства		2. Показники ділової активності підприємства		
3. ”Золоте правило розвитку підприємства” – його сутність, економічний зміст		3. ”Золоте правило розвитку підприємства” – його сутність, економічний зміст		
4. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства		4. Методика розрахунку показників ділової активності підприємства		
		Практичне заняття 13. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства	2	1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,19,26, 28,33,34,35,37,41
		1. Інвестиційна діяльність підприємства, її характеристика та оцінка		
		2. Основи класифікації інвестицій		
		3. Методика аналізу інвестиційної діяльності підприємства		

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
		4. Особливості порівняльного аналізу інвестиційних проектів		
Тема 10. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства				
Лекція 10. Прогнозування показників фінансової звітності підприємства	1	Практичне заняття 14. Прогнозування показників фінансової звітності підприємств	2	1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,19,20, 26,28,33,34,35,37, 41,45
1. Сутність короткострокового прогнозу фінансового стану.		1. Сутність короткострокового прогнозу фінансового стану		
2. Основні етапи прогнозування фінансової звітності		2. Основні етапи прогнозування фінансової звітності		
3. Прогнозування статей звіту про фінансові результати		3. Прогнозування статей звіту про фінансові результати		
4. Прогнозування статей балансу		4. Прогнозування статей балансу		
Лекція 11. Прогнозування оптимальної структури капіталу підприємства	1	Практичне заняття 15. Прогнозування оптимальної структури капіталу підприємства	2	1,4,5,8,,9,10,11,12 13,14,17,16,18,19, 26,28,33,34,35,37, 38,41,43,44,45
1. Основні методичні підходи до оптимізації структури капіталу підприємства		1. Оптимізація структури капіталу шляхом управління величиною ефекту фінансового левериджу		
2. Оптимізація структури капіталу шляхом управління величиною ефекту фінансового левериджу		2. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімальної його вартості		
3. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімальної його вартості		3. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівню фінансового ризику та термінів залучення капіталу		
4. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівню фінансового ризику та термінів залучення капіталу				
Тема 11. Аналіз банкрутства підприємства				
Лекція 12. Аналіз і прогнозування банкрутства підприємства	2	Практичне заняття 16. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств	2	
1. Сутність банкрутства.		1. Поняття неплатоспроможного підприємства та завдання аналізу його фінансового стану		1,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,19,26, 28,33,34,35,37,41
2. Об'єктивні і суб'єктивні причини банкрутства підприємства		2. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану неплатоспроможного підприємства.		
3. Основні показники для прогнозування ймовірності банкрутства		3. Виявлення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства.		
4. Застосування різних методичних підходів при		4. Методика проведення поглибленого аналізу		

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми та питання практичного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела
діагностиці банкрутства підприємства		фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств		
		Практичне заняття 17. Аналіз і прогнозування банкрутства підприємства	4	1,4,5,8,,9,10,11,12 13,14,17,16,18,19, 26,28,33,34,35,37, 38,41,43,44,45
		1. Основні показники для прогнозування ймовірності банкрутства		
		2. Методологічні підходи до прогнозування банкрутства підприємств, розповсюджені у вітчизняній практиці		
		3. Методологічні підходи до прогнозування банкрутства підприємств, розповсюджені у зарубіжній практиці		
Тема 12. Стратегічний аналіз підприємства				
Лекція 13. Стратегічний аналіз фінансового ризику та шляхи його зниження	2	Практичне заняття 18. Стратегічний аналіз фінансового ризику та шляхи його зниження	4	1,,4,5,9,10,11,12, 13,14,17,16,26,28, 34,37,45
1. Сутність фінансових ризиків та необхідність їх аналізу.		1. Сутність фінансових ризиків та необхідність їх аналізу.		
2. Основні види фінансових ризиків, їх характеристика та класифікація		2. Основні види фінансових ризиків, їх характеристика та класифікація		
3. Методи оцінки фінансових ризиків		3. Методи оцінки фінансових ризиків		
4. Основні шляхи нейтралізації фінансових ризиків.		4. Основні шляхи нейтралізації фінансових ризиків.		
Разом	20		40	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом навчальної дисципліни, засвоєння знань, надбання вмінь та навичок у вільний від аудиторних навчальних занять час. Самостійна робота студента складається з підготовки до лекцій та практичних занять шляхом опрацювання теоретичного матеріалу із запропонованого переліку джерел. Також в робочому зошиті з дисципліни «Фінансовий аналіз» за кожною темою студентам запропоновано питання для самостійного вивчення, завдання для вирішення та тести, на які необхідно дати відповіді. Контроль виконання самостійної роботи здійснюється викладачем на кожному аудиторному занятті.

Використання дистанційного курсу та системи Moodle дасть можливість студентам забезпечити додатковий самоконтроль знань.

Окрім цього, для покращення результатів навчання студентам надана можливість самостійно готувати реферати та виконувати індивідуальне завдання, які передбачені навчальним комплексом дисципліни. Студенти також мають можливість покращити свої результати шляхом підготовки доповідей на засідання наукового гуртка «Проблеми обліку, контролю і аналізу в Україні» на запропоновану актуальну тематику. Доповідь студента повинна містити, обґрунтування актуальності обраної теми реферату та власні пропозиції щодо її вирішення. Обов'язково доповідь повинна стосуватися теми практичного заняття, проте вона може охоплювати більш широке коло питань, ніж передбачаються навчальною програмою дисципліни.

З метою роз'яснення методики виконання практичних ситуаційних завдань, тлумачення понятійного апарату дисципліни, надання відповідей студентам та конкретні запитання з окремих тем дисципліни, викладачі кафедри надають студентам консультації.

Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

З метою посилення мотивації студентів і стимулювання систематичної ефективної навчальної діяльності, підвищення якості навчання та об'єктивності оцінки знань при вивченні дисципліни «Фінансовий аналіз» передбачається застосування різних методів поточного та підсумкового контролю знань, а саме:.

- поточний контроль здійснюється на практичних заняттях протягом семестру в межах змістового модуля;
- модульний контроль – контроль рівня засвоєння студентом матеріалу змістових модулів, який здійснюється в межах семестру наприкінці терміну вивчення модулів з дисципліни;
- підсумковий семестровий контроль – оцінка рівня засвоєння студентом логічно завершеної частини лекційних, семінарських і практичних занять, виконання і захисту індивідуальних завдань у формі, передбаченій провідним викладачем.

Студенти, які не отримали підсумкових оцінок з дисципліни у семестрі мають можливість пройти контроль у заліково-екзаменаційний тиждень – термін,

визначений графіком навчального процесу, проведення семестрового контролю для студентів такої категорії.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та виконання індивідуальних завдань і має на меті перевірку рівня підготовленості студента при виконанні конкретної роботи.

Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять передбачені робочою навчальною програмою з дисципліни .

Оцінювання рівня знань студентів проводиться в балах, кількість яких за певну форму контролю визначається робочою навчальною програмою з дисципліни і фіксується в журналі викладача і є складовою кількості балів, отриманих студентом за роботу в семестрі.

Загалом оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, що складається з двох оціночних блоків:

- 1 блок – нарахування основних балів за засвоєння теоретичного матеріалу та набуття практичних навичок за модулями;
- 2 блок – нарахування додаткових балів за різноманітні види науково-дослідної та індивідуальної роботи.

Модульний контроль здійснюється як підсумком роботи студента протягом вивчення змістового модуля за результатами засвоєння теоретичного та практичного матеріалу, передбаченого робочою програмою з дисципліни.

До модульного контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, що є складовими модуля. Програмою дисципліни передбачено 2 модулі, за результатами поточного модульного контролю студенти можуть набрати до 40 балів за кожним модулем. Зокрема:

Таблиця 5. Розрахунок загальної підсумкової оцінки

Форма навчальної роботи	Вид навчальної роботи	Бал
Модуль 1		
1. Практичні заняття	Виконання завдань для практичних занять та їх захист	10
2. Самостійна робота	Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	10
3. Індивідуальна робота	Вирішення завдань для індивідуальної роботи з використанням практичного матеріалу суб'єкту дослідження дипломної роботи та їх захист	10
Разом за модуль 1		30
Модуль 2		
1. Практичні заняття	Виконання завдань для практичних занять та їх захист	10
2. Самостійна робота	Вирішення завдань для самостійної роботи та їх захист	10
3. Індивідуальна робота	Вирішення завдань для індивідуальної роботи з використанням практичного матеріалу суб'єкту дослідження дипломної роботи та їх захист	10
Разом за модуль 2		30
Екзамен		40
Разом		100

Підсумковий контроль з дисципліни «Стратегічний аналіз» здійснюється наприкінці I семестру у формі екзамену.

Студенти, які за результатами вивчення дисципліни у семестрі набрали 35-59 балів, отримують незадовільну оцінку з можливістю повторного складання екзамену з дисципліни.

Студенти, які за результатами вивчення дисциплін у семестрі набрали 34 і менше балів, отримують оцінку «незадовільно» і обов'язково повторно вивчають дисципліну за додатковими угодами.

Загальна кількість балів, отриманих студентом при вивченні дисципліни «Фінансовий аналіз», переводиться в кінці семестру в традиційну оцінку за 4-х бальною шкалою та в оцінку за системою ЄКТС наступним чином:

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати до 30 балів.

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь в предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	3
	2. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	2
	3. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	2
	4. Інші:	
	- підготовка та захист реферату або есе	1
	- розробка тестів поточного тестування	1
2. Науково-дослідна	1. Участь в наукових гуртках.	1
	2. Участь в наукових студентських клубах.	1
	3. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних.	3
	4. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, всеукраїнських, міжнародних.	3

	Підготовка та публікація наукових статей і тез:	
	- стаття	3
	- тези	2
	Участь у навчально-методичних розробках кафедри	3
	Участь у виконанні кафедральної НДР	3
3. Інші	Підготовка презентації	1
	Розробка глосарію термінів	1
Разом:		30

Розділ 6. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки навчального процесу з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз» включає:

- дистанційний курс (автор Подольська В.О. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/mod/personalpage/view.php?id=7>),
- програмні продукти – ІС:Бухгалтерія 8,0; Навігатор.

Кожна тема подається у вигляді презентації, підготовленої у програмі Microsoft Office Power Point і потребує наявності в аудиторії мультимедійного проектора.

Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К.: КНЕУ, 2014. – 536 с.
2. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>.
3. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>.
4. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: робочий зошит для практичних та індивідуальних занять і самостійної роботи студентів спеціальності 7.03050901, 8.03050901 «Облік і аудит». ПУЕТ / В.О.Подольська. – Полтава: ПУЕТ, 2015. – 109 с.
5. Подольська В.О. Фінансовий аналіз : навч. посібник / доц. В.О. Подольська, О.В. Ярш. – К. : Центр навчальної літератури , 2007. – 488 с.
6. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Ю.М. Тютюнник, Л.О. Дорогань-Писаренко, С.В. Тютюнник. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
7. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М.Д. Білик; О.В. Павловська; Н.М. Притуляк; Н.Ю. Невмержицька. – К.: КНЕУ, 2017. – 592 с.
8. Фінансовий аналіз: навч. посібник / за ред. Т. Д. Косова, І. В. Сіменко. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 440 с.

9. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Л.С. Селіверстова, О.В. Скрипник ; за заг. ред. С.М. Безрутченко. – К.: Центр учб. л-ри, 2012. – 274 с.
10. Фінансовий аналіз: практикум : навч. посібник / С.В. Шубіна, О.Ю. Мірошник, В.О. Швадченко. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 296 с.

Додаткові

11. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. / О.Я. Базилінська. – 2-ге вид. К.: ЦУЛ, 2011. – 328 с.
12. Банкрутство і санація підприємства : Теорія і практика кризового управління / За ред. О.В. Мазенков. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2003. – 272 с.
13. Бернстайн Л. Анализ финансового отчета: теория, практика и интерпретация. [Перевод с англ.]. – М.: Финансы и статистика. 1996. – 624 с.
14. Біла О.Г. Фінансове планування і прогнозування: навч. посіб. / О.Г. Біла. – Львів: Компакт-ЛВ, 2005. – 312 с.
15. Буряк П.Ю. Фінансово-економічний аналіз. / П.Ю. Буряк, М.В. Римар. – К. : ВД "Професіонал", 2004. – 528 с.
16. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : Навч. посібник. / В.О. Василенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 504 с.
17. Василенко В.О. Стратегічне управління підприємством. Навчальний посібник. / Василенко В.О., Ткаченко Т.І. – Вид. 2-ге, виправл. і доп.; за ред. Василенко В.О. – К.: ЦЕЛ, 2004. – 400 с.
18. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: навч. посібник / В.Г. Герасимчук. – К.: КНЕУ, 2000. – 360 с.
19. Гордієнко П.Л. Стратегічний аналіз : Навч. посібник / П.Л. Гордієнко, Л.Г. Дідковська, Н.В. Яшкіна. – К. : Алерта, 2008. – 478 с.
20. Гречина І.В. Оцінка інвестиційної привабливості торговельних підприємств: монографія / І.В. Гречина, П.М. Сухарев. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2010. – 471 с.
21. Деева Н.М. Фінансовий аналіз : Навч. посібник / Н.М. Деева ; О.І. Дедіков. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 328 с.
22. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навч. посібник / Т.Д. Костенко; Є.О. Підгора; В.С. Рижиков; [та ін.] . – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 400 с.
23. Економічний аналіз: підручник / С.З. Мошенський ; О.В. Олійник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП "Рута", 2007. – 704 с.
24. Загурський О.М. Фінансовий аналіз: кредитно-модульний курс: навч. посіб. / О.М. Загурський. – К.: ЦУЛ, 2013. – 472 с.
25. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 22.12.2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_606600-13.
26. Згуровський М.З. Основи системного аналізу: Підручник / М.З. Згуровський, Н.Д. Панкратова. – К.: Видавнича група ВНУ, 2007. – 544 с.
27. Іванюта П.В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті : навч. посібник / П.В. Іванюта. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 180 с.
28. Копилюк О.І. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посібник. / О.І. Копилюк., А.М. Штангрет. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.

29. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз: підручник / Г.О. Крамаренко. – К. : Центр навчальної літератури , 2008. – 392 с.
30. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент: підручник. / Г.О. Крамаренко, О.Є.Чорна. – К.: ЦНЛ, 2006. – 520 с.
31. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: Монографія./ Л.А.Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – 387 с.
32. Лук'янова В.В. Комп'ютерний аналіз даних : Посібник. / В.В.Лук'янова. – Ірпінь : ВЦ "Академія" , 2003. – 344 с.
33. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 23.02.1998р., №22 // Українська інвестиційна газета, 21.04.1998р., №15. – С.29-33.
34. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств і організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 21.03.1997 р., №37 // Галицькі контракти. – 2007. - №40. – С.40-55.
35. Методичні рекомендації щодо виявленню ознак неплатоспроможності підприємства й ознак дій по прихованню банкрутства, фіктивного банкрутства або доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 №14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:// www.rada.gov.ua.
36. Мищенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. / А.П.Мищенко. – К.: ЦУЛ, 2014. – 336 с.
37. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібник / І.Ф. Прокопенко; В.І. Ганін. – К. : ЦУЛ , 2008. – 430 с.
38. Радченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: навч. посібник. / К.І. Радченко. Вид. 2-ге, доп. – Львів: «Новий Світ -2000». – 2003. – 272 с.
39. Терещенко О.О. Антикризове управління фінансами підприємств. Дисертація на здобуття нанкового стуреня д.е.н.: 08.04.01. – Київ, 2015. – 400 с.
40. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник / О.О. Терещенко. – Ірпінь: КНЭУ, 2010. – 412 с.
41. Фінансовий аналіз: навч.посібник / С.Я.Салига, Н.В. Дацій, С.О.Корецька та ін. - К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 210 с.
42. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 224 с.
43. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко. – К. : ЦНЛ, 2008. – 566 с.
44. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко. Вид. 2-ге, доповн. – Житомир: ЖОО ГО «Спілка економістів України», 2009. – 502 с.
45. Шубіна С.В. Фінансовий аналіз у схемах і таблицях: навчальний посібник / С.В.Шубіна, Т.С.Пічугіна, О.Ю. Мірошник. – Львів «Новий світ - 2000». – 2011. – 326 с.